

**You have downloaded a document from
RE-BUS
repository of the University of Silesia in Katowice**

Title: Słowo wstępne

Author: Bożena Szałasta-Rogowska

Citation style: Szałasta-Rogowska Bożena. (2016). Słowo wstępne. W: B. Szałasta-Rogowska (red.), "Literatura polska obu Ameryk : studia i szkice. Ser. 2" (S. 9-10). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Słowo wstępne

Choć już sam tytuł *Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice. Seria druga* niejako implikuje podwójność, to niniejszy tom artykułów nie ma być tylko dopełnieniem czy uzupełnieniem serii pierwszej.

Seria druga tej publikacji zainspirowana została słowami Czesława Miłosza napisanymi w 1965 roku w Berkeley: „Opowiadałbym gdybym umiał wszystko co jedna pamięć / może zebrać na chwałę ludzi”. Książką tą staramy się po raz kolejny opowiedzieć właśnie o polskiej twórczości literackiej powstającej na obu amerykańskich kontynentach. Temat polsko-amerykańskich związków literackich jest bowiem interesujący, godny badawczej zadumy i na pewno wciąż jeszcze niewyczerpany. Domaga się więc nowego opisu, czasem reinterpretacji, często prapremierowego głosu krytycznego.

Artykuły w tomie *Literatura polska obu Ameryk. Studia i szkice. Seria druga* podzielone zostały na cztery części wyznaczone dość szeroką optyką rodzajową czy gatunkową. To optyka prosta, ale wygodna i, co chyba ważniejsze, porządkująca zarówno „amerykańską” różnorodność literacką, jak i różnorodność ujęć krytycznych pomieszczonych w tej książce. W pierwszej z części: *Poetycko o/w Ameryce*, badacze przyglądają się twórczości poetów: Florianą Śmiei, Grażyny Zambrzyckiej, Marka Kusiby, Kazimierza Wierzyńskiego, Jana Lechonia, Anny Frajlich i Czesława Miłosza. W części następnej interpretacji poddana zostaje proza polska powstająca za Atlantykiem; w *Epicko o/w Ameryce* pojawiają się omówienia utworów Juliana Strykowski, Danuty Mostwin, Jerzego Kosowskiego, Wacława Lieberta oraz Leslie Pietrzyk i Anthony’ego Bukoskiego. Autorzy artykułów zgromadzonych w następnej części koncentrują się na prozie niefikcjonalnej — między innymi autorstwa Józefa Czapskiego, Jana Lechonia, Jana Józefa Szczepańskiego, Ryszarda Kapuścińskiego, Małgorzaty Szejnert oraz Jadwigi Jurkszus-Tomaszewskiej i Adama Tomaszewskiego. Książkę domyka część zatytułowana *Stany życia literackiego*, w której omawiane są między innymi spotkania literackie Polskiego Związku Akademików w Chicago, krytyka Wik-

tora Weintrauba, publicystyka Czesława Miłosza, związki Leopolda Tyrmanda z konserwatyzmem, wizja Ameryki w pisarstwie emigracji powojennej czy polskich socrealistów, działalność społeczno-literacka Adama Lizakowskiego oraz rozmowy międzykontynentalne Tymoteusza Karpowicza, Andrzeja Falkiewicza i Krystyny Miłobędzkiej.

Książka, którą oddaję do rąk Czytelnika, na pewno nie zamyka tematu „amerykańskiego” w badaniach literaturoznawczych. Co więcej, nie było takiego zamierzenia. Ma raczej być zachętą do dalszych studiów, lektur, zadumy krytycznej i historycznoliterackiej.

Bożena Szalasta-Rogowska